

Kommunstyrelsens Arbetsutskott

Protokollsanteckningar till KSAU 2025-01-28 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://02/www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§04 Nacka kommuns Biblioteksplan 2025–2027

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker att det är bra att biblioteksplanen remitteras till utbildningsnämnden. Vi tycker överlag att det är ett bra program och strategi, men skulle dessutom vilja se ett ökat fokus på att förbättra läsförståelsen i de delar av kommunen där ett sådant behov har identifierats. Detta har vi också lagt anslag för i vår budget.

§05 Revidering av strategin Ett drogfritt Nacka för unga

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker det är jätteviktigt att vi har en tydlig plan för att skydda unga från alkohol, narkotika, dopning, tobak och spelmissbruk. Vi är positiva till att strategin uppdateras och att spelproblem nu inkluderas, eftersom det är en växande utmaning. Det är bra att kommunen tar dessa frågor på allvar, men vi vill också lyfta att det behövs mer än bara en strategi – det måste finnas konkreta insatser och resurser som verkligen gör skillnad i ungas vardag. Vi stöttar därför förslaget, men vill att kommunen fortsätter att följa upp och utveckla arbetet framöver.

§06 Revisionskrivelse B och revisionsrapport 6 2024 – Granskning av Nacka vatten och avfall AB:s ekonomi

Protokollsanteckning:

Nackalistan ser allvarligt på de synpunkter som framkommit i Ernst & Youngs granskning av Nacka vatten och avfall AB:s ekonomi och kommunstyrelsens insyn i bolaget. Vi anser att det är av största vikt att kommunfullmäktige har tillgång till ett tillräckligt beslutsunderlag för att säkerställa en transparent och rättssäker hantering av taxeförändringar.

Vi delar revisorernas bedömning att kommunstyrelsens insyn i bolagets verksamhet bör stärkas. Även om bolagets styrelse har det operativa ansvaret, måste kommunstyrelsen ha en mer aktiv roll i att granska och förstå ekonomiska förändringar som påverkar kommuninvånarna såväl som bolagets ekonomi. Vi tycker att det är viktigt att tydligare riktlinjer tas fram för hur kommunstyrelsen ska säkerställa en ändamålsenlig beredning av taxeförslag.

Nackalistan anser att VA- och avfallstaxor bör hanteras som separata ärenden i kommunfullmäktige snarare än en del av det bredare beslutet om mål och budget. Detta skulle möjliggöra en mer noggrann prövning av taxeförändringar och minska risken för att viktiga ekonomiska frågor både för bolaget och för nackaborna hamnar i skymundan. Vi anser också att det bör vara en självklarhet att kommunstyrelsen yttrar sig över förslag som rör VA- och avfallstaxor innan de når kommunfullmäktige. Ett tydligt yttrande ger bättre förutsättningar för en välgrundad politisk diskussion och skapar en mer transparent beslutsprocess.

Kommunstyrelsen bör också pröva förslaget följksamhet mot vattentjänstlagen, miljöbalken och kommunallagens likställighetsprincip och självkostnadsprincip.

De nya styrdokumenterna som trädde i kraft vid årsskiftet är ett steg i rätt riktning, men det är avgörande att dessa också tillämpas på ett konsekvent sätt. Vi anser att kommunen bör följa upp implementeringen av de nya styrdokumenterna och vid behov justera dem för att säkerställa att de fungerar i praktiken.

Nackalistan anser att bolag som ägs av kommunen måste ha tydliga krav på hur de bereder ärenden som påverkar bolagens ekonomi och invånarnas avgifter. Vi ställer oss bakom att budgetanvisningarna förtydligar taxenivåer och att bolagen får ett tydligt uppdrag att bereda sina förslag genom kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Sammanfattningsvis anser vi att revisionsrapporten lyfter viktiga förbättringsområden och vi tycker det är viktigt att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att stärka insynen och säkerställa en mer transparent och demokratisk hantering av VA- och avfallstaxor.

§07 Remiss – Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (Ds 2024:24)

Protokollsanteckning:

Nackalistan ser positivt på förslaget att stärka skyddet för utsatta grupper genom utökade registerkontroller vid anställning i kommunal verksamhet. Vi anser dock att förslaget inte går tillräckligt långt för att säkerställa trygghet och motverka infiltration från organiserad brottslighet. Kommunerna måste få skarpare verktyg för bakgrundskontroller, särskilt vid kritiska befattningar. Det är också en brist att löpande kontroller under anställning inte inkluderas. Vi efterlyser en tydligare vägledning kring vilka tjänster som bör omfattas av kontroller samt att även privata aktörer inom välfärden inkluderas. Ett starkt verksamhetsskydd är avgörande för att upprätthålla förtroendet för den kommunala verksamheten.

§12 Remiss – Alternativ avgiftsmodell för medlemmar i Storsthlm

Protokollsanteckning:

Nackalistan ställer sig positiv till en översyn av Storsthlms avgiftsmodell för att skapa en mer rättvis och långsiktigt hållbar finansiering av förbundets verksamhet. Vi ser det som rimligt att medlemsavgiften inte ska vara beroende av den enskilda kommunens beslut om skattesats, men vi har följande synpunkter. Förslaget om att införa en grundplåt i avgiften, innebär en relativt större kostnadsökning för de minsta kommunerna. Det finns förstås en grundläggande nytta att vara med i förbundet oavsett storlek, exempelvis nätverken inom förbundet där alla kommuner har en representant. Nackalistan anser dock att detta riskerar att skapa en ekonomisk obalans och föreslår att gå vidare och tittar på om ytterligare kompensationsmekanismer bör utredas.

Vi noterar att modell 4 har utformats så att Stockholms stads avgift inte höjs. Samtidigt medför modellen en ökad avgift för andra kommuner, inklusive Nacka. Nackalistan anser att alla kommuner bör bära en rättvis andel av kostnaden, vi anser att avgiften i högre grad bör spegla den faktiska nyttan som varje kommun har av Storsthlm, särskilt gällande nätverk och samarbetsformer. Det är positivt att utjämningsystemet används som en parameter, men vi efterlyser en mer transparent analys av hur nyttan fördelas mellan kommunerna.

Eftersom detta är en långsiktig förändring anser vi att det behövs ytterligare dialog med medlemskommunerna för att säkerställa en bredare förankring.

Nackalistan anser att förbundets arbete är viktigt, men vi vill se en avgiftsmodell som är rättvis, transparent och långsiktigt hållbar för alla medlemskommuner.

§14 Två medborgarförslag om dokumentation av undersökningar och att förbjuda kommunala beslut som grundas på odokumenterade undersökningar

Protokollsanteckning:

Nackalistan anser att de frågor som lyfts i medborgarförslagen är viktiga och förstår vikten av transparens och tillförlitliga beslutsunderlag. Vi delar uppfattningen att dokumentation av undersökningar bör vara tydlig och konsekvent för att stärka demokratin och rättssäkerheten i kommunens beslut. Samtidigt konstaterar vi att det redan finns lagstiftning och styrande dokument som reglerar dessa frågor, samt rättsmedel för att ifrågasätta bristfälliga beslut. Att införa ett generellt förbud mot beslut baserade på odokumenterade undersökningar riskerar att skapa administrativa hinder och påverka det politiska beslutsfattandet på ett sätt som inte är önskvärt. Vi kan därför inte rösta för förslagen men uppmanar kommunen att säkerställa att befintliga rutiner för dokumentation efterlevs.

Mikael Carlsson och Lina Olsson, Nackalistan, 2025-01-30